

Оқушылардың химиядан халықаралық Менделеев олимпиадасы туралы ереже

Олимпиаданы өткізу тәртібі

Олимпиадаға Республикалық олимпиадалардың жеңімпаздары ішінен 10-11 (12) класс оқушылары қатыса алады. Қатысушы елдің команда жетекшілерінің және ұйымдастыру комитетінің бірлескен отырысында келісілген квотаға сәйкес олимпиадаға әр елден келген қатысушы командалар саны анықталады. Сонымен қатар, олимпиаданы өткізуші ел максималды санмен команда қатыстыруға құқылы. Олимпиаданың ресми есебі жеке жүргізіледі.

Олимпиаданың негізгі жұмыс тілі орыс тілі болып табылады және тапсырмалар мен шешімдерді ағылшын тіліне ресми аудару ұсынылады. Қажет болған жағдайда команда жетекшілерінің тапсырмаларды ұлттық тілге аударма жасауға мүмкіндігі бар.

Олимпиаданың тапсырмалар жинағын тұрақты құрамы бар әдістемелік комиссия дайындайды, бұл тапсырмалардың күрделілігін жоғары деңгейде ұстап тұруға мүмкіндік береді.

Олимпиада құрылымы

Олимпиада үш кезеңнен тұрады: екі теориялық және бір эксперименттік.

Бірінші теориялық кезең мамандандырылған химиялық кластардың бағдарламасына сәйкес келетін 8 міндетті тапсырмадан тұрады.

Екінші теориялық кезең (таңдау кезеңі) бес бөлімнен тұрады: бейорганикалық химия, органикалық химия, аналитикалық химия, физикалық химия, тіршілік туралы ғылымдар мен полимерлер. Әр бөлім үш тапсырмадан тұрады, олардың біреуі ғана максималды бағалаумен есептеледі, бұл қатысушының дайындығының әмбебаптығын бағалауға мүмкіндік береді. Екінші кезеңнің тапсырмалары бірінші кезеңнің тапсырмаларын салыстырғанда жоғары күрделілікке ие.

Олимпиаданың эксперименттік кезеңі мектеп оқушыларының химиялық зертханада жұмыс істеу дағдыларына ие екендігін білдіреді және ұсынылған әдістеме бойынша заттарға химиялық анализ және синтез жасау мүмкіндігін береді. Ережеге сәйкес эксперименттік кезең екі негізгі бөліктен тұрады: аналитикалық және синтетикалық, сонымен бірге эксперимент тақырыбына қатысты бірнеше теориялық сұрақтар да қамтылған.

Әр теориялық кезеңнің басында қатысушы тапсырмалар мен жауаптарға арналған бланкілер алады. Бес сағаттық кезеңнің соңында қатысушылар өз жұмыстарын тапсырады және есептердің шешімін алады. Осылайша, олар өз шешімдерінің дұрыстығын бірден бағалай алады. Қатысушылар толтырған жауап бланкілері тексеру алдында шифрланады. Эксперименттік кезеңде қатысушы экспериментті тапсырманы орындау бойынша нұсқаулары бар парақтарды және тапсырмаларды орындау барысында нәтижелерді бір-бірлеп жазуға арналған арнайы парақтарды алады, бұл эксперименттің келесі кезеңдерінде қатысушылар жіберуі мүмкін қателіктердің әсерін шектеуге мүмкіндік береді.

Олимпиаданың маңызды кезеңі-қатысушылардың теориялық кезең бойынша тексерілген өз жұмыстарын көруге, осы немесе басқа тапсырманы тексерген қазылар алқасының мүшелеріне сұрақтар қоюға мүмкіндігі бар жұмыстарды көрсету болып табылады.

Үш кезеңнің қорытындысы бойынша әр қатысушы алтын, күміс, қола медаль немесе қатысушы дипломын алады. Сондай-ақ, теориялық тапсырманы орындаудың ең жақсы шешімі және эксперименттік тапсырманың ең жақсы орындалуы үшін марапаттар тағайындалады.

Қазылар алқасы, әдістемелік комиссия және олимпиаданың ұйымдастыру комитеті

Әр жылдары олимпиаданың қазылар алқасы мен ұйымдастыру комитетіне академиктер РАН А.Л. Бучаченко, Ю. А. Золотов, П.Д. Саркисов, профессор Ю.А. Устынюк сияқты белгілі ғалымдар алынады. 1997 жылдан бастап 2020 жылға дейін олимпиаданың ұйымдастыру комитетін М.В.Ломоносов атындағы ММУ химия факультетінің деканы, академик В.В.Лунин басқарды. 2002 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін ММУ химия факультетінің профессоры В.Г.Ненайденко олимпиаданың әдістемелік комиссиясы мен халықаралық қазылар алқасының төрағасы болып қызмет атқарды.

Шешімдер жиынтығын жыл сайын дайындауға жауапты олимпиаданың әдістемелік комиссиясының құрамына жетекші жоғары оқу орындарының профессорлары мен оқытушылары, қатысушы елдердің жалпы білім беретін мектептерінің химия пәнінің мұғалімдері, сондай-ақ студенттер мен аспиранттар-өткен жылдардағы Менделеев олимпиадаларының жеңімпаздары кіреді.